

Jaume Sobrequés (Girona, 1943) és el nou rector de la Universitat Catalana d'Estiu. És catedràtic d'història de la Universitat de Barcelona i milita al PSC des del 1978.

“L’UCE ha de ser un ‘lobby’ acadèmic i polític tot l’any”

Quina és la funció de l’UCE més enllà del sentit estrictament acadèmic?

—Ras i curt, la reivindicació dels Països Catalans i el blindatge d’un espai on els qui defensem aquest concepte no ens sentim folls. A l’UCE tothom s’hi troba a gust i hi veu

respectat el seu pensament. Tots els alumnes que arriben a Prada tenen al cap el mateix esquema de país i el mateix horitzó polític. Una altra cosa és què pensin els polítics que vénen només un dia o dos a participar en actes concrets.

—**Creieu que a la vida quotidiana**

no es pot defensar aquest pensament sense passar per foll?

—És complicat... Penseu que els partits polítics catalans amb representació al Parlament que en algun moment hagin pogut tenir al cap aquest esquema de país, l’han abandonat des de fa molt de temps. Per això ara l’UCE és més necessària que mai com a eix vertebrador i com a espai on hom pot expressar-se en llibertat. A l’UCE no rebutgem els heterodoxos o crítics, tothom hi és convidat.

—**Un espai més tolerant amb els pensaments no oficials, doncs.**

—És un espai de llibertat complementària. Els partits parlamentaris tendeixen a monopolitzar l’espai polític i, per tant, no donen opcions a les forces no parlamentàries amb plantejaments més radicals a l’àmbit social i nacional. Per tant, a Prada hi són benvinguts i s’hi poden expressar amb llibertat. Si l’UCE és present al llarg de l’any, mantindrà també aquest esperit i oferirà aquesta llibertat complementària sempre.

—**I socialment, on se situa l’UCE?**

—Som una universitat partidària de la pau, contrària als abusos de la gent de diners, partidària de frenar la fabricació i la venda d’armament, de la solidaritat

real amb els pobles oprimits, nacionalment oprimits –com el nostre–, econòmicament explotats.

—És el vostre primer any com a rector de la Universitat Catalana d'Estiu. Després de 41 edicions, què ha de canviar, del model universitari que ofereix?

—Abans de canviar res, hem d'analitzar què no ha de canviar. L'UCE no ha de deixar de ser una universitat lliure, oberta, plural i democràtica. I tampoc no ha de canviar el fet que és una universitat que té com a teló de fons la idea dels Països Catalans i de la pura i estricta catalanitat. Aquest és un valor permanent que diferencia l'UCE de qualsevol altra experiència que hi pugui haver.

—Però com a nou rector bé deveu voler fer-hi modificacions.

—És clar. L'estructura organitzativa dels cursos ha de canviar, sobretot pel que fa a l'excessiva oferta acadèmica simultània, un punt caòtica. També ha de millorar la bona qualitat acadèmica que ja té la universitat i, sobretot, aquesta UCE ha de tenir una petjada permanent al llarg de l'any als Països Catalans. Ja sigui celebrant sessions amb el mateix esquema que l'UCE, però de tres o quatre dies en algun punt del territori, ja sigui a través de l'organització de conferències i congressos que portin el segell de l'UCE, en col·laboració amb més institucions dels Països Catalans.

—Una UCE amb presència acadèmica permanent, com qualsevol altra universitat?

—Per què no? Si creiem que l'experiència de l'UCE és positiva perquè la se-

va funció és necessària 41 anys després d'haver estat creada, no té sentit que sigui una universitat que només actui deu dies l'any en una mena de reducte llunyà que és Prada. Per tant, essent Prada l'eix vertebrador, i la meva intenció és que ho continuï essent a l'agost, no ha de quedar-se en això i prou. La meva intenció és que l'UCE sigui un *lobby* acadèmic i polític tot l'any.

—L'oferta acadèmica es concentra ara a l'agost. Amb aquest nou plantejament, caldrà repartir el programa d'una altra manera?

—Sí, l'UCE d'estiu s'haurà de descongestionar, tant per una qüestió pressupostària com perquè l'experiència diu que hi ha sobresaturació d'oferta. La gent no pot assumir tots els coneixements que s'hi donen, i el programa és

tan dens que s'acaben encavalcant les ofertes.

—**En diverses ocasions hi ha qui ha posat en dubte la qualitat docent de l'UCE. Abans parlàveu de millorar-ne la qualitat. En quin punt es troba, aquesta qualitat?**

—És senzillament una mentida, una falsedat. Empíricament, podem demostrar que el 80% del professorat que imparteix docència a l'UCE és professorat universitari. La resta són professors d'ensenyament mitjà, que també tenen un nivell elevat, i després experts en cada matèria. La grandesa de l'UCE és que persones expertes en determinats àmbits però que no tenen un estatus universitari també poden impartir-hi uns determinats ensenyaments o explicar experiències que no van necessàriament vinculades

a una acreditació de catedràtic. Això és enriquidor per a la universitat. L'UCE té un altíssim nivell universitari. Posar-ho en qüestió és mentir. Va ser una brama que va circular durant un temps per des-acreditar una universitat que té un gran nivell nacional. I una universitat nacional catalana no agrada a tothom.

—**Voleu dir que incomoda certs sectors polítics i socials, l'UCE?**

—Sí, sobretot determinats intel·lectuals. I, pel que fa als partits, més a uns que a uns altres. Però és una batalla que ja hem guanyat. Tots els partits polítics, de forma més intensa en alguns casos, s'hi han implicat. Jo només he viscut un any com a rector, però en qualsevol cas no he rebutjat ni una sola persona per causes ideològiques. A l'UCE no barrem el pas a ningú. Hi puja gent de tots els partits, potser seguint una tradició que ve de lluny. N'hi ha que vénen amb més entusiasme que uns altres, és cert. Però també ha pujat gent del PSC, perquè no tenim recels cap a ningú encara que no comparteixi el nostre esquema de país. Jo dono garanties que sota el meu mandat no hi haurà cap discriminació, i

“L'UCE té un altíssim nivell universitari. Posar-ho en qüestió és mentir”

tothom qui tingui alguna cosa a explicar des del punt de vista acadèmic hi tindrà les portes obertes.

—**Durant molts anys, l'UCE ha tingut problemes pressupostaris, i en algun moment n'ha arribat a perillar el futur. Caldria tendir a un model més autosuficient?**

—I tant. Ara bé, l'UCE, com totes les universitats públiques del planeta, és pagada pel govern. Per tant, en això no som cap excepció. L'UCE depèn econòmicament de les institucions democràtiques del país. Però sí que desitjaria que s'arribés a un sistema de finançament que fos més automàtic i que no haguéssim de negociar permanentment la subvenció. Val a dir, per això, que l'UCE ha funcionat molt bé els darrers anys i la presència de la universitat als mitjans és molt

gran, de manera que confio que això faci créixer l'interès de les institucions per donar-hi suport econòmic. És trist, i cansat, haver de negociar les ajudes cada any. Però també és cert que enguany no m'he trobat amb cap no. I la veritat és que fem més d'allò que hauríem de fer amb el pressupost que tenim...

—**La relació de l'UCE amb la Xarxa Vives d'universitats ha estat tensa, els darrers temps. Ja s'han resolt les diferències?**

—La nostra relació és de total normalitat. Encara més, d'ara endavant tenim la intenció d'unir esforços i fer una mena de triangle entre la Xarxa Vives, l'Institut d'Estudis Catalans i l'UCE per mantenir un espai estable de col·laboració durant tot l'any i al llarg dels Països Catalans. I una prova que efectivament les relacions s'han refet és que enguany hem organitzat un debat sobre el pla Bolonya i hi han vingut la majoria de rectors de les universitats. I els qui no hi han vingut ha estat per problemes de darrera hora o per impossibilitat de quadrar les agendes, però no pas per un rebuig al nostre projecte.

—**Teniu raó. Alguns altres anys costava molt de veure-hi un rector, per l'UCE.**

—Aquesta trobada ha escenificat el final d'una època en què l'UCE i la resta d'universitats han viscut una mica al marge els uns dels altres.

—**Què en pensa, del pla Bolonya, el rector de l'UCE?**

—Entenc que el projecte hagi generat la reacció adversa d'alguns estudiants, perquè tots els canvis, ni que siguin per a millorar, provoquen oposició al principi. Però potser no es va saber explicar bé què representava aquesta transformació del sistema universitari. Des de certs sectors s'ha intentat manipular la situació per interessos que no tenien res a veure amb el nou projecte educatiu.

—**Val la pena, doncs, el pla Bolonya?**

—I tant! Si hem acceptat un context europeu a l'àmbit econòmic, social i legal, la universitat no pot quedar al marge d'Europa. El pla serà positiu per als universitaris, perquè afavorirà els contactes, la convalidació de títols i l'exercici professional en un marc molt més ampli que no pas l'actual.

Gemma Aguilera